

Brusel 8. května 2018
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2018/0114 (COD)

8561/18
ADD 2

DRS 22
CODEC 720
IA 120

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	25. dubna 2018
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	SWD(2018) 142 final
Předmět:	PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ Průvodní dokument k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností a návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o přeshraniční přeměny, fúze a rozdělení

Delegace naleznou v příloze dokument SWD(2018) 142 final.

Příloha: SWD(2018) 142 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 25.4.2018
SWD(2018) 142 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností

a

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o přeshraniční přeměny, fúze a rozdělení

{COM(2018) 239 final} - {COM(2018) 241 final} - {SWD(2018) 141 final}

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů balíčku EU v oblasti práva obchodních společností: vytěžit maximum z digitálních řešení a stanovit účinná pravidla pro přeshraniční působení při respektování pravomocí vnitrostátních sociálních a pracovněprávních předpisů
A. Potřeba opatření
Proč? Jaký problém se řeší?
Vnitrostátní pravidla pro využívání digitálních nástrojů (např. k zápisu a ukládání do obchodního rejstříku) se buď v jednotlivých zemích liší, nebo neexistují a současné právní předpisy EU stanoví pouze velmi omezené využívání těchto nástrojů. Neexistují zejména žádná ustanovení pro zápis společností do rejstříku online. Tato nemožnost používat příslušné digitální nástroje je překážkou tomu, aby společnosti uplatňovaly své právo na svobodu usazování. Obdobně při neexistenci spolehlivého právního rámce EU pro přeshraniční rozdělení a přeměny společností a v důsledku neefektivity platných pravidel EU pro přeshraniční fúze se společnosti při přístupu na trhy v jiných členských státech setkávají s obtížemi a často musí hledat nákladné alternativy k přímým postupům. To je může odradit od přeshraničního podnikání, zejména jsou-li to malé a střední podniky. Příslušné zúčastněné strany (zaměstnanci, věřitelé, menšinoví akcionáři a jiné třetí strany) čelí nejistotě ohledně svých práv a ochrany v přeshraničních situacích. Rozdílné vnitrostátní kolizní normy k této situaci přispívají.
Čeho by tato iniciativa měla podle očekávání dosáhnout?
Cílem je rozvíjet jednotný trh, prohloubit jej a učinit jej spravedlivějším a předvídatelnějším tím, že společnosti posílí své odpovědné využívání příležitostí, které jednotný trh nabízí. Předpokládá se, že iniciativa bude podněcovat tvorbu pracovních míst, růst a investice se zvláště příznivým dopadem na malé a střední podniky. Předpokládá se též, že podpoří vybudování jednotného digitálního trhu posílením využívání digitálních technologií po celý životní cyklus společnosti. Očekává se od ní, že zvýší právní jistotu společností a povede ke snížení nákladů, přičemž bude poskytovat účinnou ochranu zaměstnanců, věřitelů, menšinových akcionářů a třetích stran. Celkově se předpokládá, že poskytne vyvážený rámec, ve kterém využívání svobody usazování zakotvené ve Smlouvě o Evropské unii půjde ruku v ruce s ochranou privilegií vyplývajících z vnitrostátních sociálních a pracovněprávních předpisů v souladu s evropským pilířem sociálních práv. Iniciativa doplní jiné iniciativy EU, jako je například jednotná digitální brána.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU?
Řešení těchto problémů na úrovni EU má jednoznačnou přidanou hodnotu. Stávající problémy jsou způsobeny hlavně rozdílnými vnitrostátními pravidly, nedostatkem vhodných pravidel nebo potřebou modernizovat platná pravidla EU. Členské státy jednající samostatně nemohou uspokojivě odstranit překážky svobody usazování, jelikož vnitrostátní pravidla a postupy by musely být vzájemně slučitelné, aby fungovaly v přeshraniční situaci. Obdobně nemohou členské státy jednající samostatně poskytnout záruky pro zúčastněné strany v přeshraničních situacích. Soudní dvůr rovněž opakovaně uznal, že ne všechny rozdíly ve vnitrostátních pravidlech lze řešit pomocí judikatury, avšak mohou vyžadovat řešení pomocí budoucích právních předpisů nebo úmluv (C-81/87 body 21 až 23, C-208/00 bod 69 a C-210/06 bod 108).
B. Řešení
Jaké legislativní a nelegislativní možnosti byly zvažovány? Je některá možnost upřednostňována? Proč?
Byla zvažována řada možností politiky pro zlepšení využívání digitálních nástrojů a postupů, přeshraniční fúze, rozdělení a přeměny a pro řešení právních konfliktů. Pro každou z těchto oblastí politiky byly zvoleny upřednostňované možnosti. Upřednostňovaná možnost pro lepší využívání digitálních nástrojů a postupů by zavedla harmonizovaná pravidla pro online zápis společností a poboček do rejstříku a ukládání dokumentů společností, jakož i zvýšenou transparentnost informací týkajících se společností v obchodních rejstřících. Pro přeshraniční působení by upřednostňované možnosti pro informování, konzultace a účast zaměstnanců i) zavedly cílené změny stávajících pravidel pro přeshraniční fúze; ii) uplatnily tato pravidla také na přeshraniční rozdělení a přeměny; a iii) stanovily zvláštní opatření pro přeshraniční rozdělení a přeměny v důsledku pociťovaných vyšších rizik pro zaměstnance spojených s těmito činnostmi. Upřednostňované možnosti by rovněž zavedly harmonizovaná pravidla pro ochranu věřitelů a menšinových akcionářů při veškerých přeshraničních činnostech. Upřednostňovaná možnost pro přeshraniční přeměny by zavedla pravidla a postupy, jež by od členských států vyžadovaly, aby v jednotlivých případech posoudily, zda dotyčná přeshraniční

přeměna nepředstavuje vykonstruované ujednání určené k získání neodůvodněných daňových zvýhodnění nebo k neoprávněnému ohrožení práv zaměstnanců, menšinových akcionářů nebo zaměstnanců. Pro kolizní normy by upřednostňovaná možnost harmonizovala příslušná pravidla, zejména hraniční určovatel vycházející z místa založení společnosti. Celkově se upřednostňované možnosti v přispívání k politickým cílům iniciativy vzájemně doplňují. To znamená, že by největšího dopadu bylo dosaženo, pokud by se balíček skládal ze všech pěti oblastí politiky. Tyto oblasti politiky jsou však samostatné a balíček by se mohl skládat pouze z některých z nich.

Kdo podporuje kterou možnost?

Na základě výsledku konzultací zúčastněných stran podporuje harmonizovaná pravidla pro digitální nástroje a postupy důrazně většina členských států a podniků, zatímco odborové organizace je nepovažují za prioritu a notáři jsou proti nim. Harmonizovaná pravidla pro přeshraniční přeměny podporují všechny zúčastněné strany, zejména všechny strany, které odpověděly na veřejnou konzultaci v roce 2017. Harmonizovaná pravidla pro přeshraniční rozdělení podporují členské státy, podniky a notáři, nikoli však odborové organizace. Potřebu přepracovat směrnici pro přeshraniční fúze uznávají všichni respondenti kromě notářů, ačkoli ji respondenti považují za nižší prioritu. Pokud jde o kolizní normy, členské státy a podniky, jež odpověděly na konzultaci v roce 2017, navržená opatření podporují, zatímco odborové organizace a notáři nevidí potřebu opatření na úrovni EU.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Iniciativa by společností umožnila zapisovat se do rejstříku a ukládat a měnit své údaje v obchodních rejstřících plně online. Pro nové společnosti zapsané v EU se úspory ze zavedení online zápisu do rejstříku odhadují v rozmezí 42 až 84 milionů EUR. Společnosti by rovněž mohly ukládat určité informace pouze jednou; zúčastněné strany by měly snazší přístup k informacím o společnostech v obchodních rejstřících. Očekává se, že nová pravidla pro přeshraniční rozdělení a přeměny přinesou úspory ve výši 12 000 až 37 000 EUR na operaci pro rozdělení a 12 000 až 19 000 EUR na operaci pro přeměny, ačkoli přesná snížení nákladů budou záviset na konečných přijatých procesních pravidlech a na souvisejících nákladech na dodržování. Předpokládá se, že ochrana práv týkajících se účasti zaměstnanců a zlepšené informování zaměstnanců při přeshraničních operacích přinesou pozitivní sociální dopad. Pro věřitele a menšinové akcionáře by byla přínosem harmonizovaná ochrana, a tedy právní jistota. Kolizní normy by zlepšily právní jistotu, a tudíž by přinesly ekonomické výhody.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?

Iniciativa by od členských států vyžadovala, aby přijaly pravidla a vybudovaly nebo přizpůsobily systémy, jež by umožňovaly online zápis společností do rejstříku. Zkušenosti ze zemí, které již své postupy zápisu do rejstříku a ukládání digitalizovaly, však ukazují, že náklady související s tímto vývojem se rychle vrátí a že se díky tomu zvýší efektivita fungování veřejné správy. Ačkoli úloha notářů jako takových není dotčena, může se stát, že v některých členských státech by způsob, kterým jsou poskytovány notářské služby, musel být upraven v souladu s upřednostňovanými možnostmi a již platnými právními předpisy (např. nařízení e-IDAS). Zvýšené přeshraniční působení by mohlo vést k čistému snížení počtu společností v některých členských státech a k jeho čistému zvýšení v jiných. To by v některých členských státech mohlo mít negativní dopad na daně, ale mělo by to být zmírněno zavedením záruk proti rizikům sociálního zneužívání a zneužívání daňového systému.

Jaký bude dopad na podniky, malé a střední podniky a mikropodniky?

Tato navržená opatření by měla zvláště příznivý dopad na malé a střední podniky, a zejména na malé podniky a mikropodniky, neboť ty nová pravidla pro přeshraniční působení nejvíce potřebují. Nemohou si totiž dovolit nákladné, nepřímé nebo postupné přeshraniční působení. Totéž platí pro navržená opatření na zlepšení využívání digitálních nástrojů, která nejvíce potřebují malé společnosti, aby snížily náklady a zůstaly konkurenceschopné. Také právní jistota poskytovaná kolizními normami by těmto společnostem prospěla.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Největší výzvou by bylo vybudování nebo přizpůsobení infrastruktur, jež by umožňovaly využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností. Jak však bylo vysvětleno v rámci „nákladů na upřednostňovanou možnost“, díky úsporám z rozsahu se nepředpokládá, že by to mělo významné negativní dopady na státní rozpočty a správní orgány.

Očekávají se jiné významné dopady?

Balíček by měl pozitivní dopad na hospodářskou soutěž a konkurenceschopnost v důsledku zlepšených obchodních příležitostí na jednotném trhu. Díky zavedení harmonizovaných pravidel pro využívání digitálních nástrojů a přeshraniční působení by bylo zakládání společností na domácí půdě a přes hranice a usazování v jiných členských státech snazší a hospodárnější. Úspory společností z důvodu vyšší efektivity by mohly mít pozitivní dopad na zákazníky z hlediska ceny a nabídky. Společnosti by se mohly lépe přizpůsobit situaci na trhu (např. nestabilní obchodní příležitosti), což by vedlo ke zvýšené hospodářské soutěži. Využívání digitálních nástrojů by mělo podněcovat podnikání a inovace, neboť by nabídlo více příležitostí k zakládání inovativních začínajících podniků. Pokud jde o přeshraniční působení společností, balíček by ve srovnání se současnou situací poskytl zaměstnancům lepší ochranu na celém jednotném trhu.

D. Návazná opatření**Kdy bude tato politika přezkoumána?**

Politika by měla být přezkoumána za 5 let po přijetí nebo provedení příslušných pravidel.